

Motion

1982/83: 213

Gösta Andersson och Agne Hansson

Fortsatt cementproduktion i Degerhamn, m. m.

Genomförs den planerade nedläggningen av cementtillverkningen i Degerhamn på södra Öland får detta dramatiska konsekvenser för denna bygd. Varken Cementakoncernen eller statsmakterna kan bortse från att nedläggningen drabbar ett av de industrifattigaste områdena i Sverige. Det vore därför både sakligt felaktigt och omoraliskt att lämna denna bygd åt sitt öde, när den kämpar med sysselsättningsproblem som är värre än för stora delar av Norrland.

Lägger Cementa AB ned sin verksamhet i Degerhamn förlorar södra Öland den enda industrin av någon betydelse. Företaget och statsmakterna kan inte blunda för vilka konsekvenser detta får för en bygd som redan är hårt drabbad. Lägets allvar visar sig bl. a. i en kraftig avfolkning. Flera församlingar på södra Öland har under en relativt kort tidsperiod förlorat halva sin befolkning. En fortsatt avfolkning rycker undan förutsättningarna för en nödvändig lokal service. En sådan utveckling kan inte få fortgå. Varken ett stort koncernföretag eller statsmakterna kan smita ifrån sitt ansvar för en bygd som är så hårt drabbad.

Ett monopolföretag som Cementa AB borde vara berett att ta ett stort ansvar för både anställda och den bygd där man länge bedrivit en lönsam verksamhet. Det är därför i högsta grad rimligt att regeringen Palme sätter ett starkt tryck på företaget. Ett självklart förstahandsalternativ måste vara att förmå företaget att fortsätta cementtillverkningen i Degerhamn. Ett så stort företag som Cementa borde ha särskilt goda förutsättningar att åstadkomma en produktutveckling som kan leda till en specialproduktion som är konkurrenskraftig. Det borde vara ett rimligt krav att dessa förutsättningar prövas helhjärtat.

Regeringen bör också överväga att upplösa den monopolsituation som finns på cementområdet. En ökad konkurrens skulle kunna vara ett alternativ för att rädda en framtida cementproduktion i Degerhamn.

Regeringen borde under alla omständigheter ha goda förutsättningar att tvinga företaget att ta ansvar för den framtida sysselsättningen i Degerhamnsområdet. Den storkoncern som Cementa tillhör har de resurser som behövs för att skapa en alternativ produktion till den bantning av cementproduktionen som redan skett.

Det finns både sakliga och moraliska motiv för att regeringen handlar kraftfullt i denna fråga. I valrörelsen övertygades många väljare av att dumpingimporten av cement från öststaterna skulle stoppas, om socialdemokraterna vann valet. Det löftet har inte uppfyllts. Många väljare tog

intryck av att socialdemokraterna utlovade ett kraftigt ökat byggande som skulle öka behovet av cement. Det var säkert många som också tog intryck av att ledande socialdemokrater ville framstå som de enda räddarna av cementtillverkningen i Degerhamn. Just därför bör den nuvarande regeringen både känna en politisk och en moralisk skyldighet att leva upp till de ställda förväntningarna.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen bör uttala att regeringen aktivt medverkar till att Cementa AB även i fortsättningen upprätthåller cementproduktionen i Degerhamn.
2. att riksdagen bör uttala att regeringen i förhandlingar med Cementa AB söker förmå företaget att utveckla en alternativ produktion som ersättning för redan neddragen cementproduktion.

Stockholm den 11 januari 1983

GÖSTA ANDERSSON (c)

AGNE HANSSON (c)